



Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И
КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

Рекурзија

Структурно програмирање

ФИНКИ 2024

Што ако функцијата се повика самата себеси?

```
void Funk(int i) {  
    cout << i;  
    Funk(--i);  
}
```

Рекурзија

Постојат 2 начина за составување
ПОВТОРУВАЧКИ алгоритми:

☐ Итерација (Iteration)

- Се повторуваат само параметрите на алгоритмот, а не и самиот алгоритам. (со употреба на циклуси се повторува дел од кодот)

☐ Рекурзија (Recursion)

- Повторувачки процес во кој алгоритмот СЕ ПОВИКУВА СЕБЕСИ. Алгоритмот се појавува во сопствената дефиниција. (функцијата се повикува себе си за да се повтори кодот)

Преку пример: Факториел на бројот n

- Производ на целите вредности од 1 до бројот n.

- Итеративен алгоритам

- $n! = n * (n-1) * (n-2) * \dots * 2 * 1$

- Пр. $4! = 4 * 3 * 2 * 1 = 24$

- Рекурзивен алгоритам

- $n! = n * (n-1)!$

Начин на пресметување

$$5! = 5 * 4!$$

$$4! = 4 * 3! \dots$$

По дефиниција $1! = 1$

Тогаш важи

$$2! = 2 * 1! = 2 * 1 = 2;$$

$$3! = 3 * 2! = 3 * 2 = 6;$$

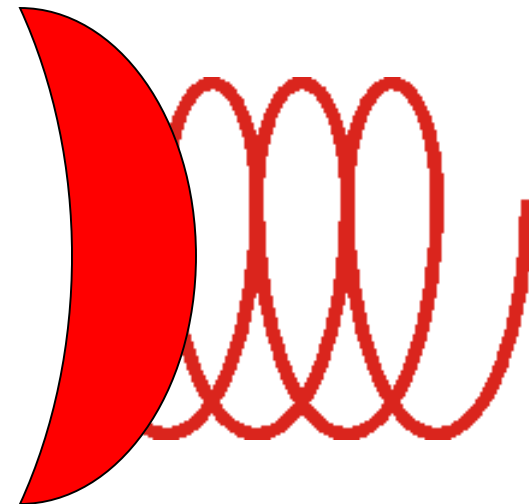
(поедноставување на проблемот)

(основен случај)

```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

Патување во две насоки

- Прво – се разложува од врвот кон дното (од n до 1)
- Второ – се решава одејќи од дното кон врвот (од 1 до n)



```
int factorial(int n){  
    if(n==1) return 1;  
    else return n*factorial(n-1);  
}
```

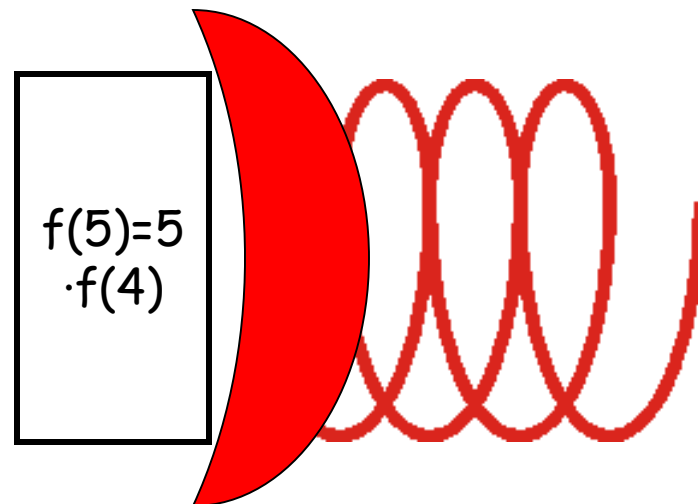
Патување во две насоки

```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

5 4

```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

4 3



```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

Патување во две насоки

5

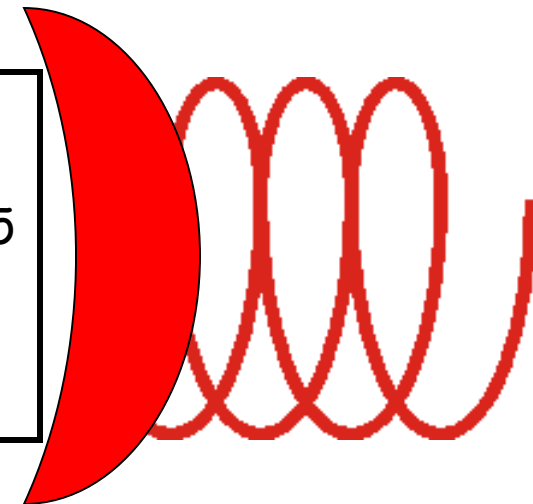
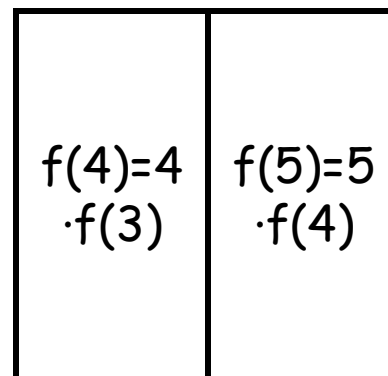
```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

4

```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

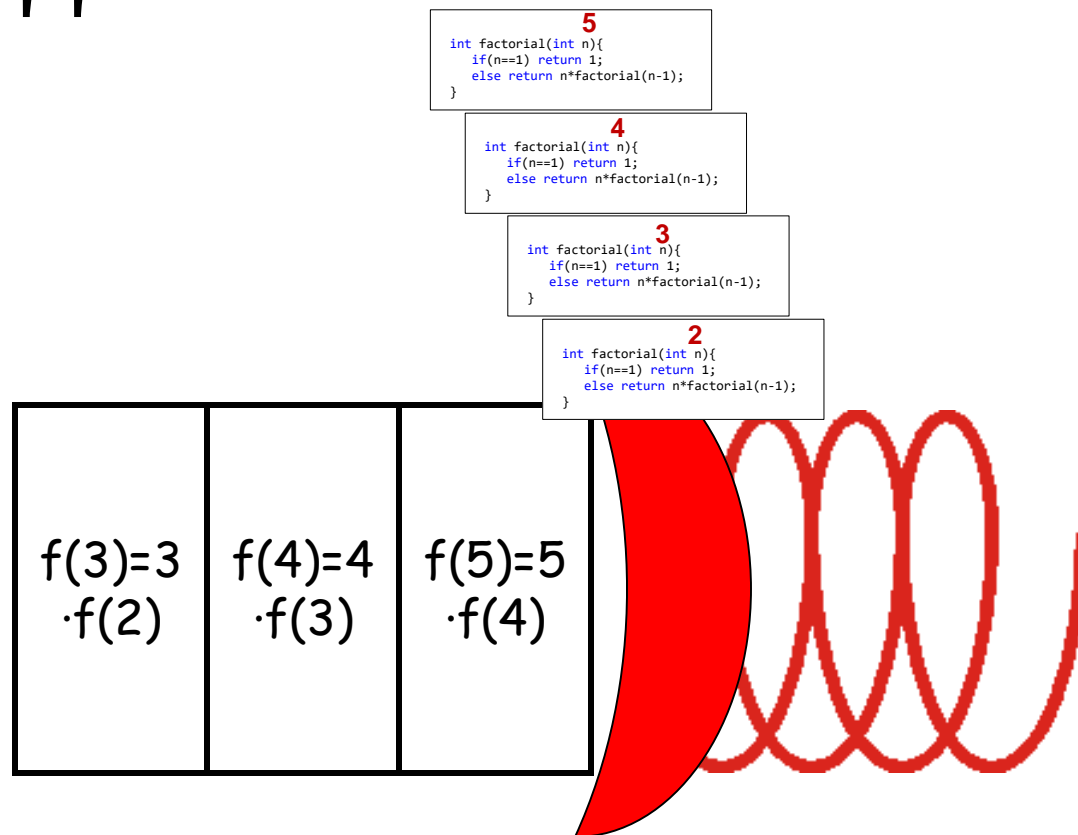
3

```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```



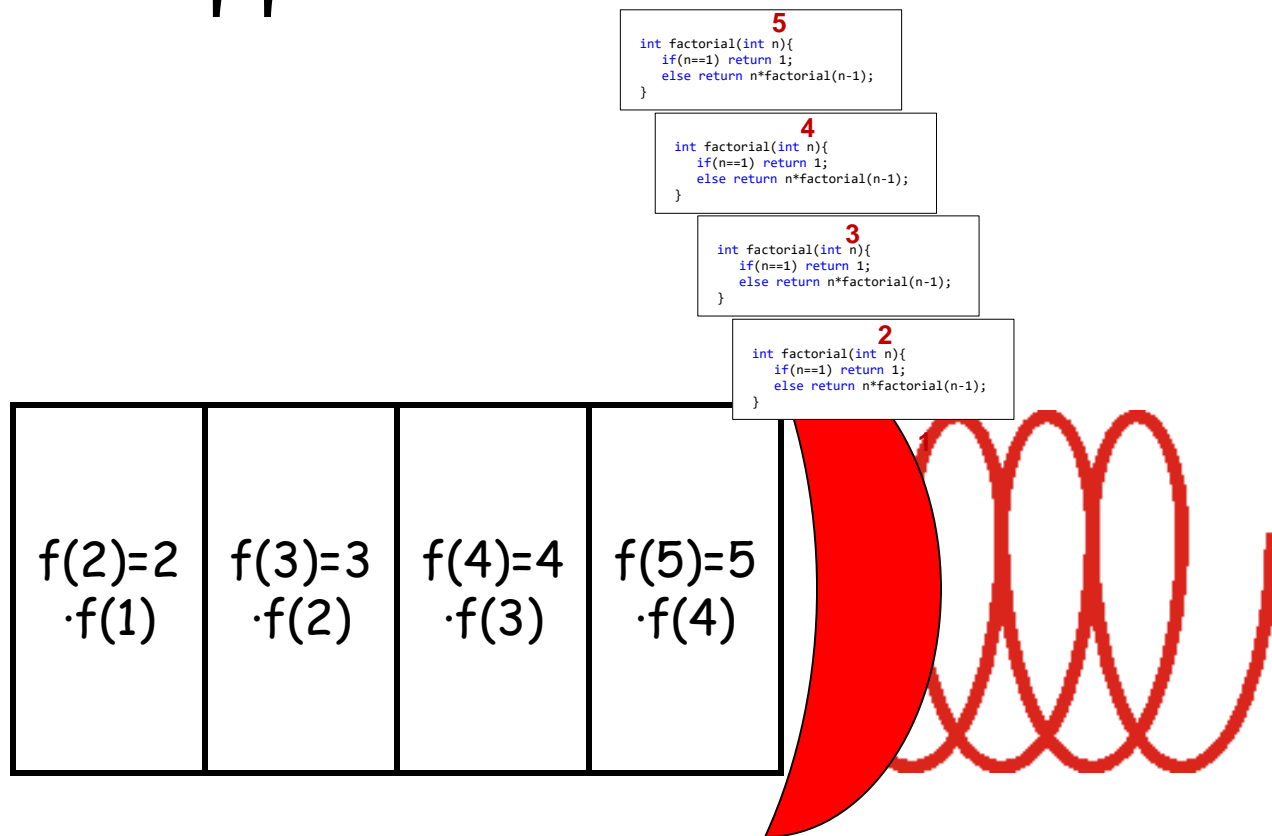
```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

Патување во две насоки



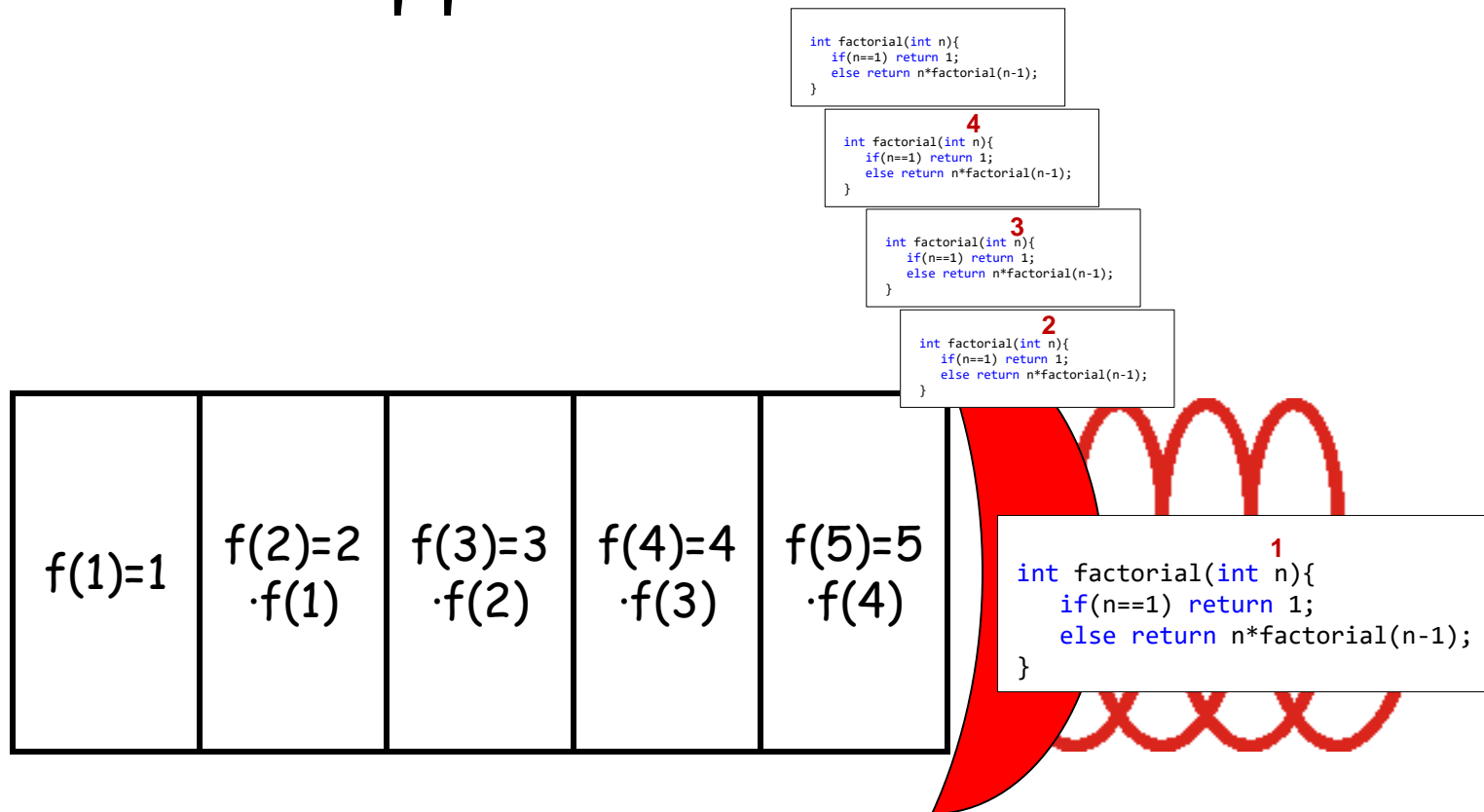
```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```


Патување во две насоки



```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

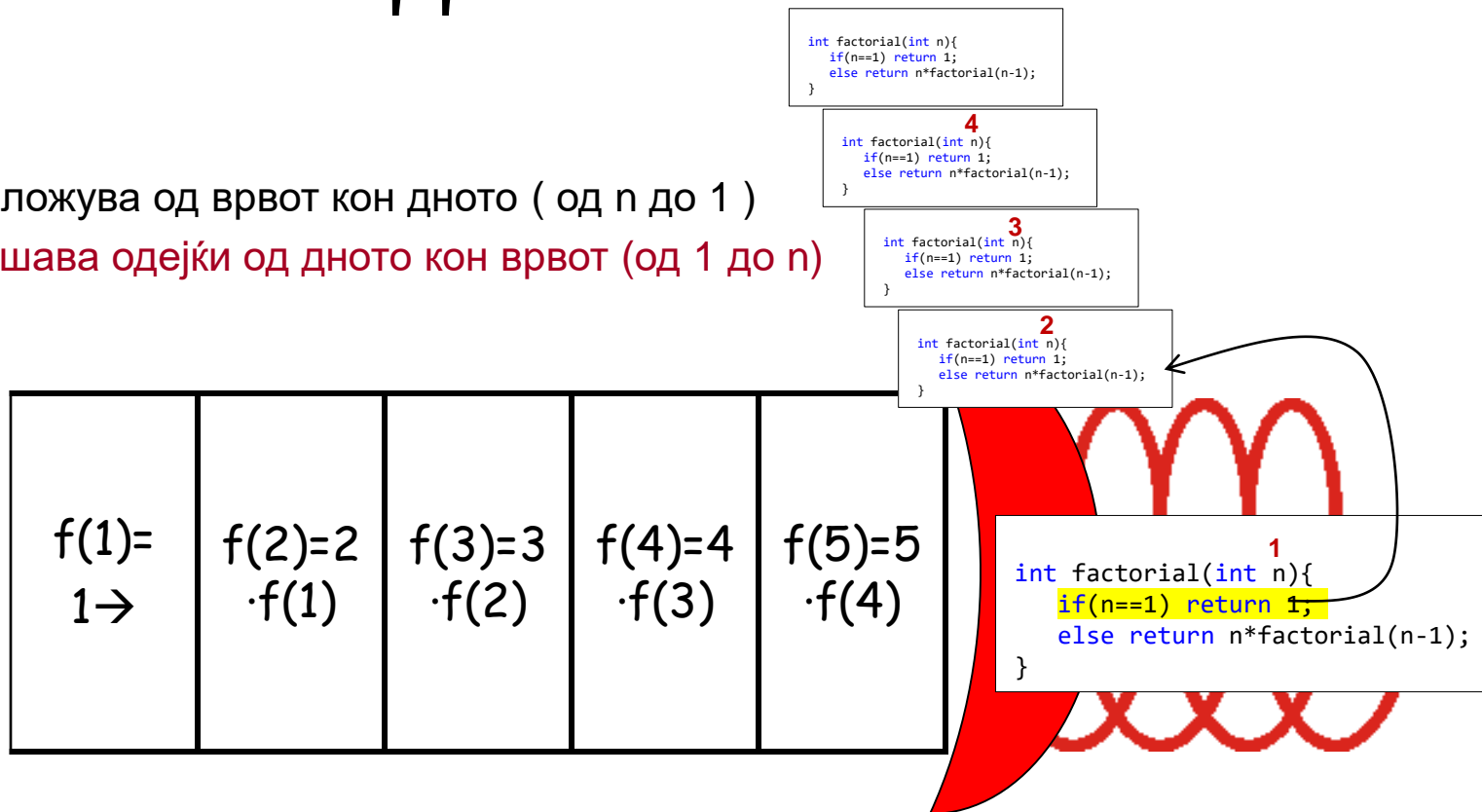
Патување во две насоки



```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

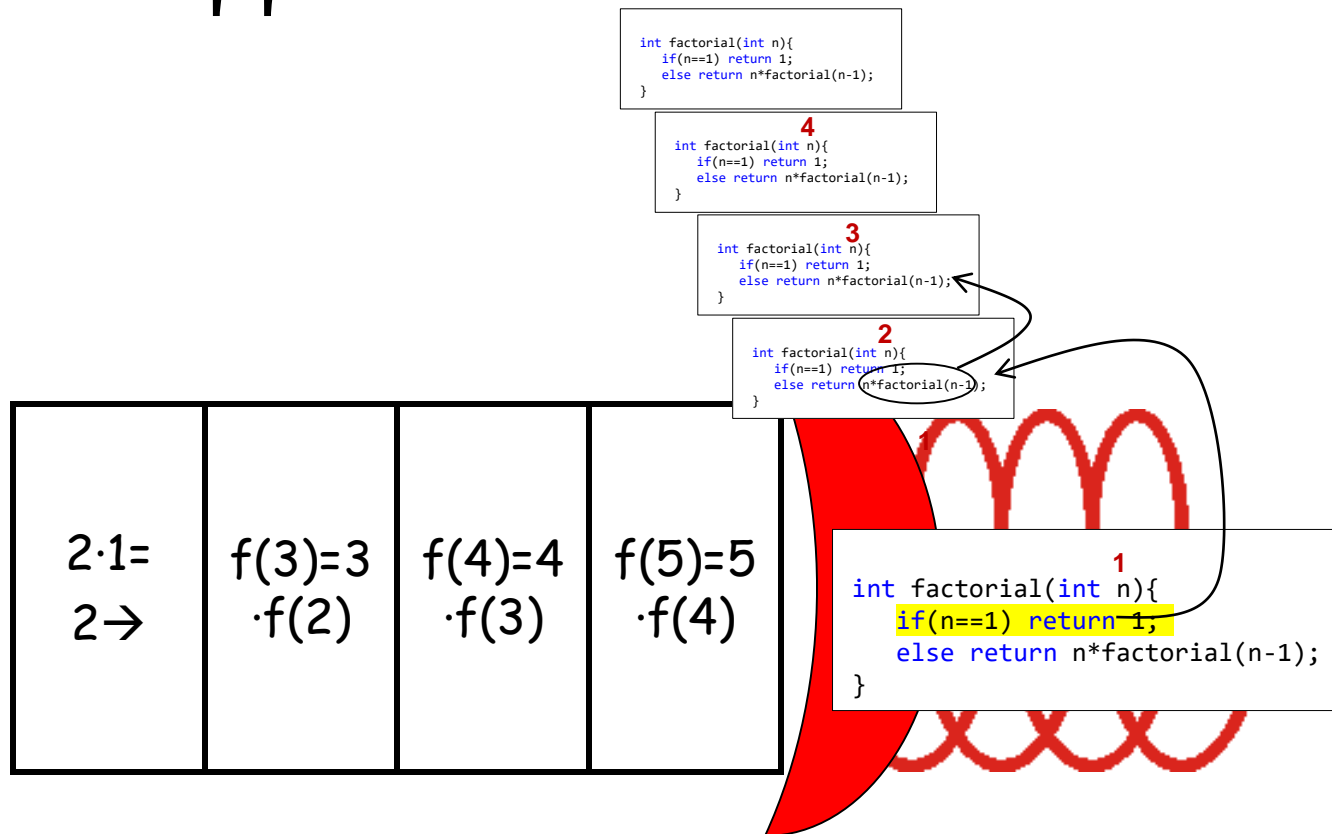
Патување во две насоки

- Прво – се разложува од врвот кон дното (од n до 1)
- Второ – се решава одејќи од дното кон врвот (од 1 до n)



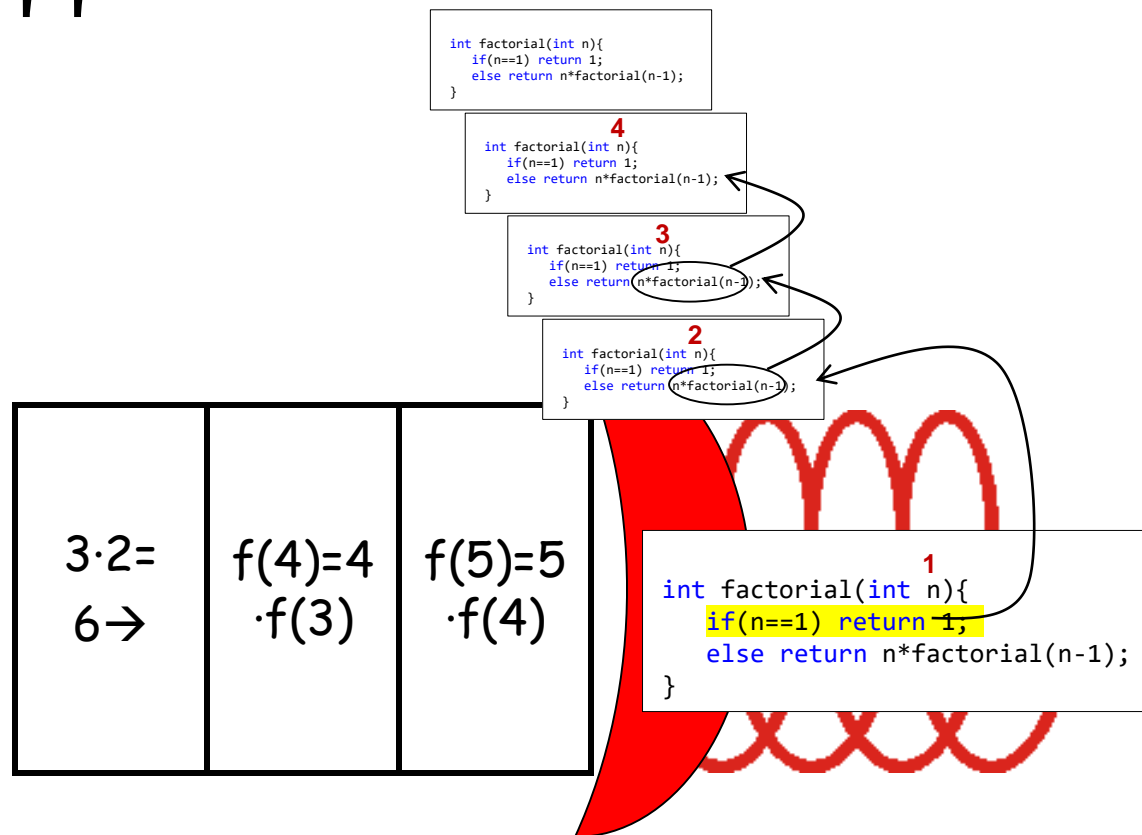
```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

Патување во две насоки



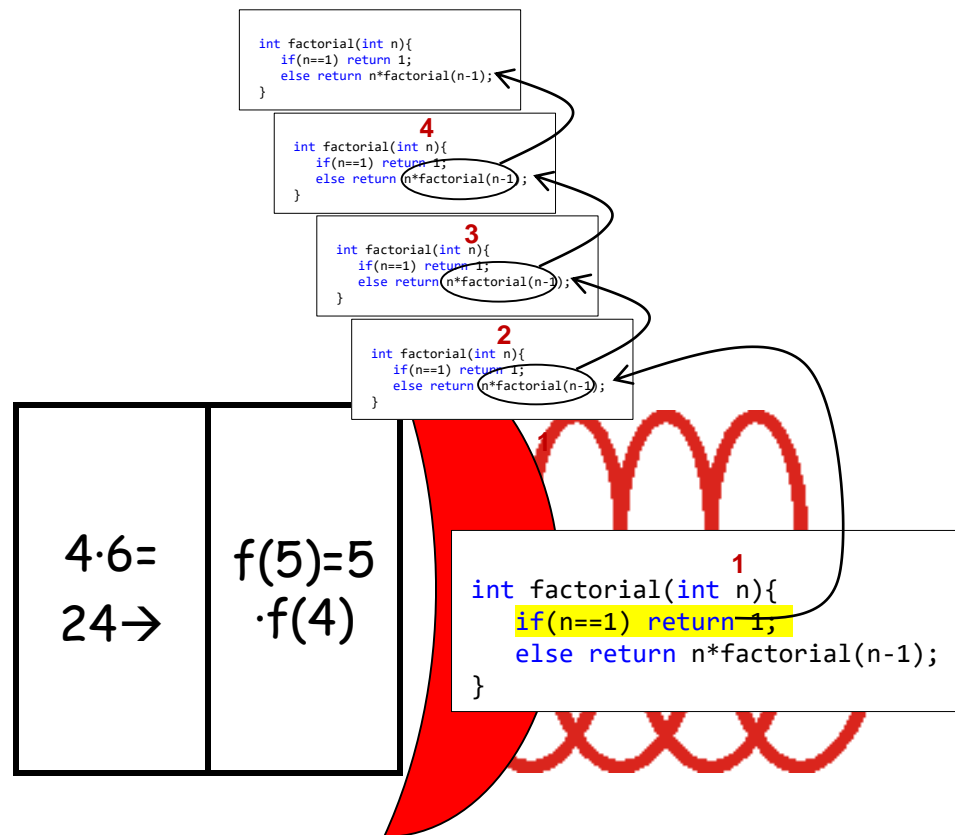
```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

Патување во две насоки



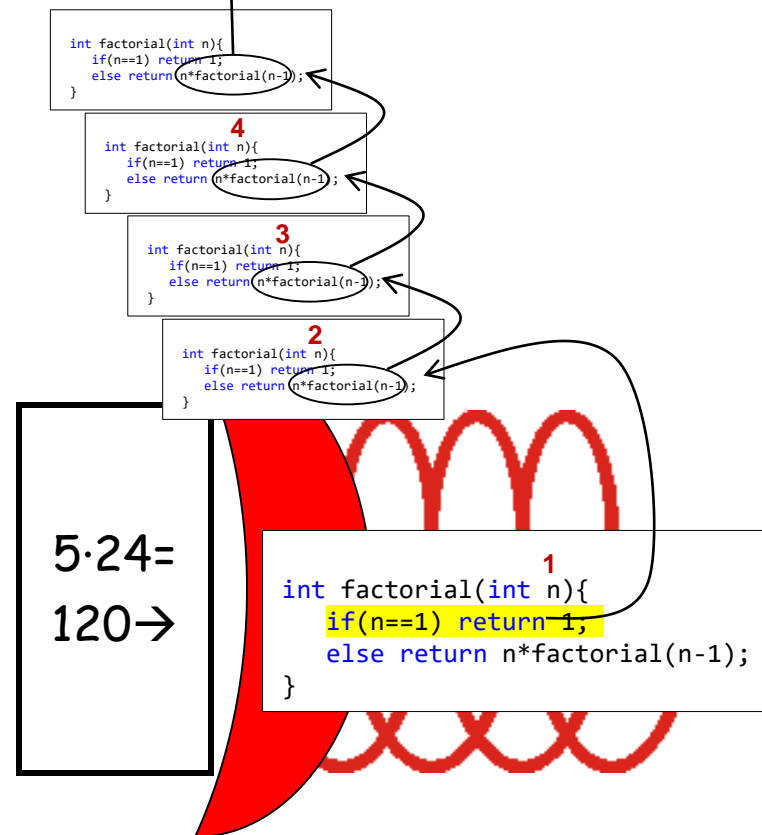
```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

Патување во две насоки



```
int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
```

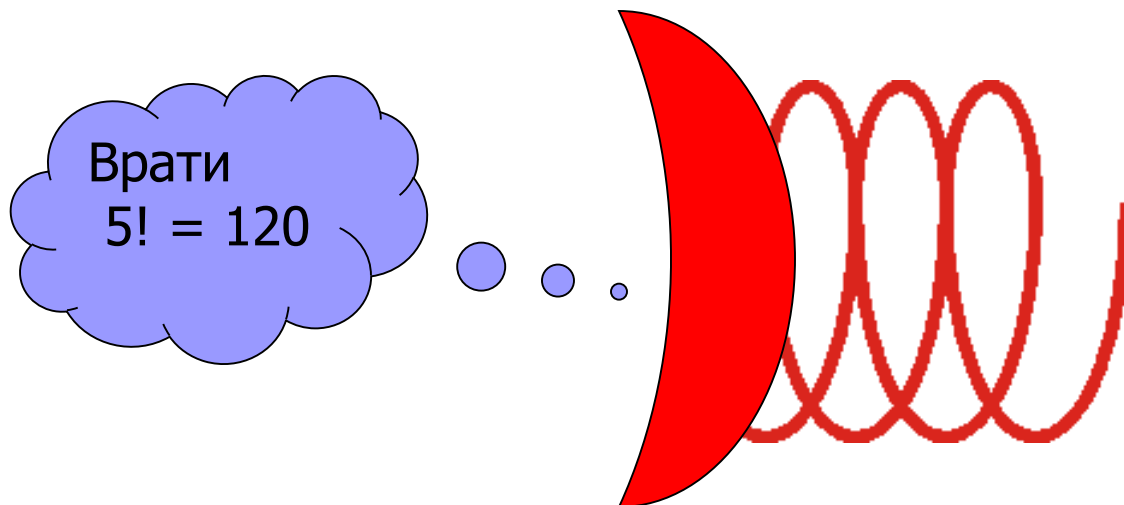
Патување во две насоки



```

int factorial(int n){
    if(n==1) return 1;
    else return n*factorial(n-1);
}
    
```

Патување во две насоки



```
int factorial(int n){  
    if(n==1) return 1;  
    else return n*factorial(n-1);  
}
```


Креирање рекурентни алгоритми

- Секоја рекурзивен алгоритам МОРА да има **основен (граничен случај)** :
 - Изразот што го решава проблемот директно (без влегување во рекурзија)
 - пр. `factoriel (0)`
- Остатокот од алгоритмот се нарекува **општ случај (рекурентна врска)**
 - `n·factorial(n-1)`

Пример

- За да се напише рекурзивен алгоритам:
 - Одредете го основниот случај **factorial (0)**
 - Одредете го општиот случај (рекурентната врска)
 $n * \text{factorial}(n-1)$
- СЕКОЈ рекурзивен повик **мора** да реши
 - Дел од проблемот
или
 - Да ја редуцира големината на проблемот

Пример

- Да се пресмета рекурзивно m^n , $n \in \mathbb{N}$
- $m=2$, $n=3$, $m^n = 2^3 = 8$
- $m^n \equiv \text{power}(m, n)$
- Решение:
 - основен случај $n=0$, $\text{power}(x, 0)=1$
 - Одредување на општиот случај
 - $n=1$, $\text{power}(2, 1)=2$
 - $n=2$, $\text{power}(2, 2)=4$
 - $n=3$, $\text{power}(2, 3)=2 \cdot \text{power}(2, 2)$

Пример

- Да се пресмета рекурзивно m^n , $n \in \mathbb{N}$
- $m=2$, $n=3$, $m^n = 2^3 = 8$
- $m^n \equiv \text{power}(m, n)$
- Решение:
 - основен случај $n=0$, $\text{power}(x,0)=1$
 - Одредување на општиот случај
 $n=1$, $\text{power}(2,1)=2$
 $n=2$, $\text{power}(2,2)=4$
 $n=3$, $\text{power}(2,3)=2 \cdot \text{power}(2,2)$

→ $\text{power}(m,n)=m \cdot \text{power}(m,n-1)$

```
int power(int m, int n) {
    if(n) return m*power(m,n-1);
    else return 1;
}
```

Примери

Збир на целите броеви не поголеми од n

Примери

Збир на целите броеви не поголеми од n

```
int zbirN(int n) {  
    if (n==0) return 0;  
    else return n+zbirN(n-1);  
}
```

```
void dzvezdi(int n) {  
    if (n>0) {  
        cout << '*';  
        dzvezdi(n-1);  
    }  
    else cout << endl;  
}
```

Збир на цифри на број

```
int zbirCifri(int n) {  
    if (n<10) return n;  
    else return n%10 + zbirCifri(n/10);  
}
```

Опаѓачка низа броеви

- За даден цел број n ($n > 0$) да се отпечати опаѓачката низа броеви, почнувајќи од n , завршувајќи со 1

```
void niza(int n) {  
    if (n > 0) {  
        cout << n;  
        niza(n - 1);  
    }  
}
```

54321

Растечка низа броеви

- За даден цел број n ($n > 0$) да се отпечати растечката низа броеви, почнувајќи од 1, завршувајќи со n

```
void niza(int n) {  
    if (n > 0) {  
        niza(n - 1);  
        cout << n;  
    }  
}
```

12345

Опаѓачка-растечка низа броеви

- За даден цел број n ($n > 0$) да се отпечати прво опаѓачката низа броеви, почнувајќи од n , завршувајќи со 1 а потоа во во продолжение и растечката од 1 до n

```
void niza(int n) {  
    if (n > 0) {  
        cout << n;  
        niza(n - 1);  
        cout << n;  
    }  
}
```

5432112345

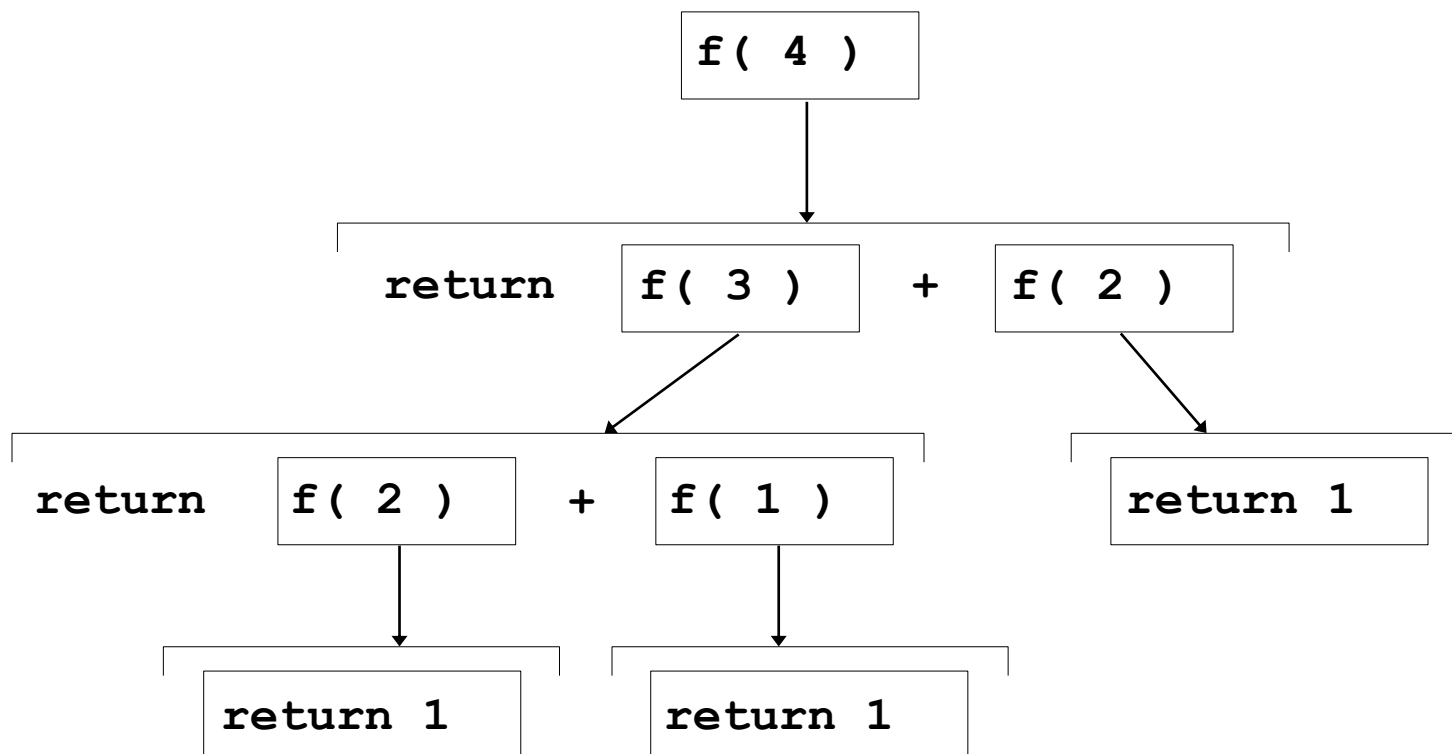
Фибоначиева низа броеви со рекурзија

- Фибоначиева низа: 1, 1, 2, 3, 5, 8...
секој број се добива како збир на претходните два

$f(n) = f(n-1) + f(n-2)$ – рекурзивна формула

```
long fibonachi(long n) {  
    if (n==1 || n==2) return 1; /*osnoven sluchaj*/  
    else return fibonachi(n-1) + fibonachi(n-2);  
}
```

Начин на извршување на функцијата за пресметка на Фибоначиева низа



Рекурзија vs Итерација

■ Повторување

- ☐ Итерација: експлицитни циклуси
- ☐ Рекурзија: функциски повици

■ Прекин на повторувањето

- ☐ Итерација: условот за повторување повеќе не важи
- ☐ Рекурзија: се препознава основниот случај

■ И во обата случаи можни се појави на бесконечно повторување

Кога да НЕ се користи рекурзија

- Ако се одговори со **НЕ** на било кое од следните прашања:
 - ☐ Дали алгоритмот или податочните структури природно се зададени со рекурзивна формула?
 - ☐ Дали рекурзивното решение е пократко и поразбирливо?
 - ☐ Дали рекурзивното решение се одвива во прифатливи временски и просторни граници?
- Рекурзивните алгоритми генерално се малку побавни од итеративните алгоритми
 - ☐ Функциските повици земаат повеќе време отколку инструкција во циклус

Прашања?